

Kommunernas aktivitetsansvar: Instruktioner om de uppgifter som inrapporteras

Innehåll

Innehåll	1
Om instruktionen	2
Vad som ingår i rapporteringen	2
Omfattade ungdomar	2
Hur de inrapporterade uppgifterna är uppbyggda	2
Kommunernas dokumentation	3
Beskrivning av de uppgifter som ska inrapporteras	3
Block 1 – Obligatoriska uppgifter	4
Block 2 – Kännedom om individens sysselsättning.....	7
Block 3 – Åtgärder som ungdomen deltagit i	13
Block 4 – Aktivitetsansvaret har upphört	16
Frågor och svar	18
Stöd i arbetet med kommunernas aktivitetsansvar	22

Uppdaterad 2024-12-16

- Villkor för IndSys=AvReg under block 2
- Villkor för Åtgärdstyp under block 3

Om instruktionen

Denna instruktion ger en allmän vägledning för inrapporteringen av uppgifter om kommunernas aktivitetsansvar (KAA) och beskriver de insamlingsvariabler och variabelvärden som skickas i inrapporteringen till SCB. Instruktionen uppdaterades inför 1 januari 2025 och ersätter tidigare instruktioner.

Notera att aktuell instruktion alltid finns tillgänglig på [SCB:s inrapporteringssida](#). Skolverket är statistikansvarig myndighet för undersökningen.

Vad som ingår i rapporteringen

Omfattade ungdomar

Vilka ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret regleras i 29 kap 9 § skollagen. En visuell beskrivning av vilka ungdomar som ska rapporteras i aktivitetsansvaret finns som ett flödesschema på [SCB:s inrapporteringssida](#).

I inrapporteringen ska samtliga ungdomar som varit omfattade av aktivitetsansvaret under någon del av den aktuella perioden ingå.

Hur de inrapporterade uppgifterna är uppbyggda

Inrapporteringen kan ske antingen genom att skicka in undersökningens Excelmall eller en exportfil från ett stödsystem. Information om detta finns på [SCB:s inrapporteringssida](#). Det är samma information som redovisas med båda inlämningssätten, med undantaget att exportfilen också innehåller systeminformation. Oavsett om Excelmallen används eller inte så är rekommendationen att ta del av dess utformning då den ger en överskådlig bild av den information som ska rapporteras in.

Uppgifterna som ska rapporteras in är indelade i fyra olika block. I figur 1 visas vilka insamlingsvariabler som ingår i respektive block och blockens färger i Excelmallen. Beskrivningen av de uppgifter som ska inrapporteras och som finns i denna instruktion är strukturerad efter block på samma sätt som Excelmallen.

Figur 1. Beskrivning av inrapporteringsblocken och de insamlingsvariabler som ingår i respektive block

Block 1 - Obligatoriska uppgifter	Block 2 - Kännedom om individens sysselsättning	Block 3 - Åtgärder som ungdomen deltagit i	Block 4 - Aktivitetsansvaret har upphört
<ul style="list-style-type: none">• Personnummer• Datum för registrering• Senaste sysselsättning i form av utbildning	<ul style="list-style-type: none">• Datum för kännedom• Individens sysselsättning• Källa för kännedom• Kommentar till saknad kännedom• Datum för kommentar	<ul style="list-style-type: none">• Datum för åtgärdens start• Åtgärdstyp• Datum för åtgärdens slut• Grund för att åtgärden slutar	<ul style="list-style-type: none">• Datum för avregistrering• Grund för avregistrering

Kommunernas dokumentation

Skolverkets uppgiftsinsamling begränsar inte vad kommunen får hantera och dokumentera – enligt 29 kap. 9 § skollagen (2010:800) ska kommunen dokumentera sina insatser på lämpligt sätt. Skolverkets föreskrift (2015:28) om insamling av uppgifter för uppföljning och utvärdering av kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar innehåller bestämmelser om vilka uppgifter som en kommun ska lämna till Skolverket för uppföljning och utvärdering. Föreskriften begränsar dock inte kommunernas dokumentation för eget bruk. Kommunen får däremot endast behandla personuppgifter om de ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret enligt det som uppges i Förordning (2006:39), 4 §.

Denna instruktion behandlar endast innehållet i de uppgifter som ska inrapporteras.

Beskrivning av de uppgifter som ska inrapporteras

Samtliga ungdomar som vid något tillfälle under perioden har omfattats av aktivitetsansvaret skall redovisas. Varje ungdom som ingår i rapporteringen redovisas med en eller flera rader. Hur många rader som behövs i rapporteringen avgörs av antalet händelser kring ungdomen under den mätperiod som ska inrapporteras. Hur man registrerar flera rader och vad man behöver tänka på framgår i nedanstående beskrivning av block 1–4. Förenklat kan man säga att dokumentationen av senare händelser inte ska skrivas över och ersätta tidigare händelser från mätperioden på en och samma rad, utan då ska uppgiftslämnaren i stället registrera flera rader.

Block 1 – Obligatoriska uppgifter

Det är obligatoriskt att på varje rad i rapporteringen fylla i alla uppgifter i block 1. Detta skiljer block 1 från block 2–4, där de senare endast fylls i om det finns något att rapportera. Om inrapporteringen av en ungdom sker med flera rader återfinns samma uppgifter i block 1 på samtliga rader. Dock med undantaget om ungdomen avregistrerats och sedan registreras igen, då vissa uppgifter i block 1 kommer att ändras. Exempelvis kan det gälla en omfattad ungdom som avregistrerats för att börja studera i gymnasieskola men sedan gör ett avbrott och därför blir omfattad på nytt.

Nedan beskrivs de uppgifter som ingår i block 1:

Personnummer

Anges med 12 siffror (ÅÅÅÅMMDDXXXX).

Notera att denna variabel inte kan lämnas tom.

Datum för registrering

Det datum från vilket ungdomen omfattas av kommunens aktivitetsansvar.

Anges med 8 siffror och bindestreck (ÅÅÅÅ-MM-DD)

Notera att denna variabel inte kan lämnas tom.

Senaste sysselsättning i form av utbildning

Den senaste utbildningen individen deltagit i vid tillfället då den kom att omfattas av kommunernas aktivitetsansvar.

Notera att denna variabel inte kan lämnas tom.

Anges med någon av nedan koder:

StGr = Studier i grundskolan eller anpassad grundskola

Här ingår ungdomar som har slutfört studier i grundskolan eller anpassade grundskolan och inte har någon erfarenhet av studier i gymnasieskolan, anpassad gymnasieskola eller motsvarande utbildning inom det svenska utbildningsväsendet, och inte heller har erfarenhet av gymnasieutbildning utomlands. Dvs. ungdomar som:

- har fullgjort skolplikten
- inte har gjort en övergång till gymnasieskolan eller anpassade gymnasieskolan
- inte har deltagit i gymnasial utbildning inom andra skolformer i Sverige eller i svenska utlandsskolor.
- inte har deltagit i gymnasial utbildning utomlands.

Ungdomar som senast deltagit i utländsk utbildning, men inte har en examen, rapporteras under UtlUtb (Utländsk utbildning).

AvNat = Studier på ett nationellt program eller motsvarande, och avbrutit studierna

Här ingår ungdomar som har påbörjat en gymnasieutbildning men avbrutit. Dvs. ungdomar som:

- avbrutit studier på nationella program i gymnasieskolan eller studier i anpassad gymnasieskola
- avbrutit studier på kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- avbrutit studier på allmän kurs på gymnasial nivå på folkhögskola
- studerat på gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning eller på folkhögskola men inte tagit ut en gymnasieexamen.
- avbrutit studier på svensk utlandsskola på gymnasial nivå

Notera att ungdomar som senast deltagit i utländsk gymnasial utbildning, men inte har en examen, rapporteras under Utländsk utbildning (UtlUtb).

AvInt = Studier på ett introduktionsprogram, och avbrutit studierna

Här ingår ungdomar som har avbrutit studier på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan och som därmed inte har fullföljt sin individuella plan vilket krävs för att erhålla ett gymnasieintyg.

GymInt = Studier på ett introduktionsprogram som slutfördes med gymnasieintyg

Här ingår ungdomar som har avslutat studier på ett introduktionsprogram med gymnasieintyg men inte gjort en övergång till ett nationellt program i gymnasieskolan.

StBev = Studier på ett nationellt program som slutfördes med studiebevis

Elever som har slutfört ett nationellt program i gymnasieskolan men inte uppnått kraven för gymnasieexamen.

UtlUtb = Utländsk utbildning

Här ingår ungdomar som inte har en gymnasieexamen och vars senaste utbildning vid registrering i KAA var utomlands. Dvs. ungdomar som:

- har bedrivit studier i annat land än Sverige på upp till gymnasial nivå men inte erhållit en examen

Notera att svenska utlandsskolor **inte** ska registreras under denna kod. De registreras under den av StGr (Grundskola), AvNat (Avbrutit studier på nationellt program) eller StBev (Studiebevis) som stämmer med ungdomens utbildning.

Notera att ungdomar som har gymnasieutbildning utomlands med avlagd examen inte är omfattade av KAA och inte ska ingå i inrapporteringen.

Om det vid registreringstillfället är oklart om ungdomen har erhållit en examen från sin utländska utbildning registreras UtlUtb. Om kommunen vid senare tillfälle får veta att ungdomen hade en utländsk gymnasieexamen ska ungdomen inte inrapporteras.

UtbSak = Saknar utbildning

Häri ingår ungdomar som helt saknar utbildning. Det bör vara en ovanlig förekomst.

UppSak = Uppgift saknas

Koden används endast om kännedom om senaste sysselsättning i form av utbildning helt saknas. Det gäller t.ex. vid svårigheter med att få tag på ungdomen eller att få tag på informationen på annat sätt. Koden ska inte användas för ungdomar som har utländsk utbildning, då registreras UtlUtb.

Observera att om kommunen vid senare tillfälle får uppgift om individens senaste sysselsättning i form av utbildning vid registrering inom aktivitetsansvaret ska koden UppSak bytas till den kod som motsvarar senaste sysselsättning i form av utbildning.

Block 2 – Kännedom om individens sysselsättning

Block 2 fylls i när kommunen får kännedom om ungdomens sysselsättning.

Information om ungdomens sysselsättning kan komma från direktkontakt med ungdomen eller från annan källa t.ex. en gymnasieskola, folkhögskola, Komvux, ett register, ungdomens målsman/vårdnadshavare eller från en tjänsteman i annan verksamhet på kommunen eller annan myndighet.

Om kommunen får information om samma sysselsättning vid fler än ett tillfälle under inrapporteringsperioden kan varje sådan kännedom rapporteras på en ny rad, med ett nytt datum, men det är valbart. Men om kommunen däremot får kännedom om att ungdomens sysselsättning har ändrats under inrapporteringsperioden så *ska* denna nya kännedom rapporteras på en extra rad, med ett nytt datum. Observera att informationen om tidigare registrerad sysselsättning ska behållas och inte skrivas över eller raderas, utan använd i stället flera rader för samma individ i rapporteringen.

Om kommunen inte har någon kännedom om ungdomens sysselsättning lämnas Block 2 tomt. Det finns dock viss möjlighet att registrera orsak till att kännedom om sysselsättning saknas under **Kommentar till saknad kännedom om sysselsättning**.

Datum för kännedom

Det datum då kommunen får information om ungdomens sysselsättning.

Anges med 8 siffror och bindestreck (ÅÅÅÅ-MM-DD). Endast datum inom den aktuella inrapporteringsperioden kan rapporteras.

Individens sysselsättning

Den sysselsättning ungdomen har vid det tillfälle då kommunen får kännedom.

Om en ungdom har flera sysselsättningar än enligt en kategori nedan så anges den kategori för sysselsättning som ungdomen ägnar mest tid åt.

Anges med någon av nedan koder:

GrVux = Studier inom kommunal vuxenutbildning (Komvux), grundläggande nivå

Här rapporteras ungdomar som studerar på grundläggande nivå inom kommunal vuxenutbildning. Däri ingår studier på:

- Grundläggande nivå
- Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (tidigare benämnt SFI)
- Orienteringskurs

Ungdomar som läser på gymnasial nivå på Komvux omfattas inte av aktivitetsansvaret. Om kommunen får kännedom om att ungdomen påbörjat studier på gymnasial nivå inom Komvux under den aktuella perioden avregistreras ungdomen i Block 4 med värdet GyVux. Kännedom om

sysselsättning kan då registreras som AvReg (Sysselsättningen innebär att ungdomen inte längre är omfattad).

Om kommunen får kännedom om att ungdomen studerade på gymnasial nivå inom Komvux redan vid den aktuella periodens start ska ungdomen inte inrapporteras.

GrFhs = Studier på folkhögskola, grundläggande nivå

Här rapporteras ungdomar som studerar på samtliga kurser på folkhögskola utom allmän kurs på gymnasial nivå.

Ungdomar som läser på gymnasial nivå på folkhögskola omfattas inte av aktivitetsansvaret. Om kommunen får kännedom om att ungdomen påbörjat studier på gymnasial nivå på folkhögskola under den aktuella perioden avregistreras ungdomen i Block 4 med värdet GyFhs. Kännedom om sysselsättning kan då registreras som AvReg (Sysselsättningen innebär att ungdomen inte längre är omfattad).

Om kommunen får kännedom om att ungdomen studerade på gymnasial nivå på folkhögskola redan vid den aktuella periodens start ska ungdomen inte inrapporteras.

StPYrk = Studier på privat yrkesutbildning

Här rapporteras ungdomar så studerar på en yrkesutbildning anordnad av utbildningsföretag eller liknande inom privat sektor.

StUtl = Studier i utlandet

Här rapporteras ungdomar som studerar utomlands. Kan t.ex. vara

- Utbytesstudier
- Utlandsstudier

StAn = Andra studier

Här rapporteras ungdomar som bedriver studier som inte rapporteras enligt någon av de ovanstående koderna. Det vill säga studier som inte passar in på studier inom kommunal vuxenutbildning, folkhögskola, privat yrkesutbildning eller studier i utlandet. Exempel på andra studier kan vara:

- Distansstudier (ej gymnasieskola, anpassad gymnasieskola eller motsvarande utbildning)
- Värnplikt eller Grundläggande militär utbildning (GMU)
- Privat utbildning som inte är yrkesutbildning
- Yrkesutbildning inom offentlig sektor.

Observera att studier i gymnasieskola, anpassad gymnasieskola eller annan motsvarande gymnasial utbildning (t.ex. inom kommunal vuxenutbildning eller på folkhögskola) innebär att ungdomen inte omfattas av aktivitetsansvaret.

Arb = Arbete

Här rapporteras ungdomar som:

- har avlönad anställning som t.ex. tillsvidareanställning, provanställning, visstidsanställning och timanställning med minst en timme arbete per vecka i snitt.
- är egenföretagare dvs. ungdomar med egenregistrerat företag och F-skattsedel.
- Elitidrottsatsande ungdom med avlönad anställning.

Koden avser inte praktik och arbetsmarknadsåtgärder. Praktik ordnad av ungdomen själv rapporteras under PraktU (Praktik ordnad av ungdomen). Praktik eller arbetsmarknadsåtgärd ordnad via kommunen rapporteras som åtgärden ArbRel (Arbetsrelaterad åtgärd) i Block 3. Arbetsmarknadsåtgärder som inte är ordnade med stöd av kommunen rapporteras som AnAkt (I åtgärd via annan aktör).

Notera att ungdomar som arbetar utomlands inte ska registreras med koden Arb utan registreras med koden för Utlandsvistelses (Utl).

PraktU = Praktik ordnad av ungdomen

Här rapporteras praktik som ungdomen ordnat själv eller med hjälp av t.ex. en anhörig.

Notera att praktik och arbetsmarknadsåtgärder som ordnats via kommunen rapporteras som åtgärden ArbRel (Arbetsrelaterad åtgärd) i Block 3.

AnAkt = I åtgärd via annan aktör

Här rapporteras ungdomar som deltar i åtgärder eller insatser genom annan myndighet/aktör än kommunen. Koden kan också användas för ungdomar som är i åtgärder via socialtjänsten/socialförvaltningen som inte faller under syftet med aktivitetsansvaret. Exempel på andra aktörer kan vara:

- Arbetsförmedlingen (t.ex. arbetsmarknadsutbildning¹)
- Försäkringskassan
- Socialtjänsten/socialförvaltningen (t.ex. insatser enligt LVU, LSU, LMU)
- Sjukvården
- Kriminalvården eller Åklagarmyndigheten
- Samordningsförbund.

Utl = Utlandsvistelse, ej studier

Använd koden för ungdomar som vistas utomlands utan att delta i studier.

Exempelvis ungdomar som ägnar sig åt resor eller som arbetar utomlands. Med

¹ Studiemotiverande folkhögskolekurs (SMF-kurs) och etableringskurs på folkhögskola kan också räknas som AnAkt eftersom det anordnas i samarbete mellan Arbetsförmedlingen och folkhögskolorna i Sverige.

arbete avses såväl reguljärt lönearbete som oavlönat arbete, exempelvis som aupair eller volontär.

AnSys = Annan sysselsättning

Avser när ungdomen har en annan känd sysselsättning som t.ex.

- Elitidrottssatsning utan avlönad anställning
- Föräldraledighet
- Volontär i Sverige

InSys = Ingen sysselsättning

Här rapporteras ungdomar som inte har någon sysselsättning. Även ungdomar som aktivt försöker skaffa sig en sysselsättning, men inte ännu hittat eller påbörjat någon sådan, rapporteras under denna kod. Det kan till exempel handla om:

- Ungdomar som är arbetssökande och som inte deltar i någon åtgärd via Arbetsförmedlingen
- Ungdomar som söker utbildning och som inte har någon annan sysselsättning under tiden
- Ungdomar som väntar på att påbörja en utbildning och som inte har någon annan sysselsättning under tiden

Kommunala insatser och åtgärder rapporteras som åtgärder och inte som sysselsättningar. Har ungdomen ingen annan sysselsättning utöver en kommunal åtgärd rapporteras koden InSys samtidigt som lämplig åtgärd rapporteras under Block 3.

AvReg = Sysselsättningen innebär att individen inte längre är omfattad

Den här koden används om kommunen får kännedom om en sysselsättning som innebär att ungdomen inte längre är omfattad av aktivitetsansvaret. Om denna kod används ska ungdomen också avregistreras i Block 4 med datum för avregistrering och grund för avregistrering. Till exempel:

- Kommunen får kännedom om att ungdomen under inrapporteringsperioden har påbörjat ett program i gymnasieskolan. Denna sysselsättning innebär att ungdomen inte längre är omfattad av aktivitetsansvaret och registreras med AvReg. Ungdomen avregistreras från aktivitetsansvaret i Block 4 med någon av koderna StNat (studier på nationellt program) eller StInt (studier på introduktionsprogram).
- Kommunen får kännedom om att ungdomen under inrapporteringsperioden börjat läsa gymnasiala kurser inom vuxenutbildningen eller på allmän kurs gymnasial nivå på folkhögskola. Denna sysselsättning innebär att ungdomen inte längre är omfattad av aktivitetsansvaret och registreras med AvReg. Ungdomen avregistreras från aktivitetsansvaret i Block 4 med koden GyVux (studier på gymnasial

nivå inom vuxenutbildningen) eller GyFhs (studier på gymnasial nivå på folkhögskola).

Notera att när IndSys=AvReg så är det tillåtet att rapportera ett datum för kännedom (DatumKann) som både är före, efter eller samma som datum för avregistrering (DatumAvreg). För de övriga alternativen för IndSys gäller att datum för kännedom måste vara före eller samma som datum för avregistrering. För samtliga alternativen i IndSys kan endast datum (DatumKann) inom den aktuella inrapporteringsperioden rapporteras.

Källa för kännedom

Här anges den källa från vilken kommunen fått kännedom om ungdomens sysselsättning.

Anges med någon av nedan koder

KonInd = Kontakt med individen

Denna kod används när kännedomen om ungdomens sysselsättning kommer från direktkontakt med individen själv.

AnnKal = Annan källa

Denna kod används när kännedomen om ungdomens sysselsättning kommer från någon annan källa. Andra källor för kännedom om sysselsättning kan exempelvis vara:

- En gymnasieskola, folkhögskola eller Komvux
- Ungdomens målsman/vårdnadshavare
- En tjänsteman i en annan verksamhet inom kommunen eller på en myndighet
- Ett register

Kommentar till saknad kännedom om individens sysselsättning

Uppgiften är frivillig att lämna. Här kan lämnas information om orsak till att kommunen saknar kännedom om ungdomens sysselsättning.

Notera att Kommentar till saknad kännedom endast kan inrapporteras om kännedom om sysselsättning saknas.

Om kommunen vid senare tillfälle får kännedom om ungdomens sysselsättning registreras det separat med ett eget datum under Individens sysselsättning.

Anges med någon av nedan koder

EjAntr = Ej anträffbar med tillgängliga kontaktuppgifter

Koden används om ungdomen inte kan nås med hjälp av de kontaktuppgifter kommunen har tillgång till och kommunen inte heller har kännedom om ungdomens sysselsättning från annan källa. Det kan exempelvis vara om:

- Utsända brev till folkbokföringsadressen kommer i retur
- Det telefonnummer kommunen har till ungdomen (eller ungdomens vårdnadshavare) inte stämmer

AvbKon = Avböjer kontakt

Koden används om en ungdom aktivt avböjer kontakt med KAA och därför inte uppgett sin sysselsättning. Kommunen har inte heller kännedom om ungdomens sysselsättning från annan källa.

Datum för kommentar till saknad kännedom

Datum då kommunen lämnar kommentaren till uppgiften *kännedom om ungdomens sysselsättning saknas*.

Anges med 8 siffror och bindestreck (ÅÅÅÅ-MM-DD). Endast datum inom den aktuella inrapporteringsperioden kan rapporteras.

Block 3 – Åtgärder som ungdomen deltagit i

Detta block fylls i om ungdomen under inrapporteringsperioden deltar i en kommunal åtgärd eller insats. Det är endast åtgärder som är pågående eller som avslutades under inrapporteringsperioden som ska rapporteras. Om en ungdom deltar i åtgärder av olika typ eller om ungdomen deltar i åtgärder vid olika tillfällen kan åtgärder rapporteras på mer än en rad.

Notera att definitionen i Block 3 är åtgärder som ungdomen deltagit i. Om ungdomen inte deltagit i någon åtgärd under den aktuella perioden lämnas Block 3 tomt.

Datum för åtgärdens start

Anger vilket datum åtgärden påbörjades.

Anges med 8 siffror och bindestreck (ÅÅÅÅ-MM-DD).

Start- och slutdatum anger under vilken period ungdomen deltagit i åtgärden. För åtgärder som sker vid ett enskilda tillfälle anges samma start- och slutdatum.

Åtgärdstyp

Inrapporteringen syftar till att fånga åtgärdens eller insatsens primära innehåll eller syfte och detaljerad information om åtgärdens innehåll samlas inte in av Skolverket/SCB.²

Åtgärden kan ske vid ett eller flera tillfällen. Längden på åtgärden anges av datum för åtgärdens start och datum för åtgärdens slut.

En ungdom kan delta i flera åtgärder samtidigt. Om flera åtgärder faller under samma åtgärdstyp behöver endast en åtgärdstyp rapporteras. Om åtgärderna faller under olika åtgärdstyper rapporteras respektive åtgärdstyp separat.

Anges med någon av nedan koder:

SamRel = Samtalsrelaterade åtgärder

Här rapporteras att ungdomen deltagit i åtgärder som har ett samtalsrelaterat innehåll. Det kan till exempel vara olika former av:

- kartläggningar.
- motiverande samtal
- samtalsstöd om ungdomens livssituation
- stöd vid kontakt med myndigheter eller andra samhällsinstanser
- annat samtalsstöd

² Kommunerna kan dokumentera fler detaljer om åtgärdens innehåll men dessa ingår inte i de uppgifter som inrapporteras till SCB.

StYrVa = Studie- och yrkesvägledning

Här rapporteras att ungdomen deltagit i åtgärder med ett studie- och yrkesvägledande innehåll. Exempelvis om ungdomen träffat en utbildad studie- och yrkesvägledare eller om ungdomen fått rådgivning av annan personal med tydligt studie- och yrkesvägledande innehåll.

StuRel = Studierelaterade åtgärder

Här rapporteras att ungdomen deltagit i åtgärder som är studierelaterade. Det kan vara åtgärder som är riktade mot att ungdomen ska påbörja eller återuppta studier i gymnasieskolan. Det kan också vara studier som sätts in som åtgärd eller studier som är del av ungdomens individuella plan, exempelvis:

- Studier på grundläggande nivå inom kommunal vuxenutbildning
- Studier på grundläggande nivå på folkhögskola³
- Andra studier som körkortsteori eller ”prova på” kurser på gymnasieskolan

Notera att studier på gymnasial nivå innebär att ungdomen inte längre är omfattad av aktivitetsansvaret. Åtgärder via kommunen som lett fram till att ungdomen påbörjat eller återupptagit studier på gymnasial nivå kan rapporteras som lämplig åtgärdstyp, exempelvis SamRel, StYrVa eller StuRel och när studierna påbörjas avregistreras ungdomen i Block 4 med lämplig kod (StNat, StInt, GyVux, GyFhs).

ArbRel = Arbetsrelaterade åtgärder

Här rapporteras att ungdomen deltagit i åtgärder som är relaterade till arbete och arbetssökande. Det kan exempelvis vara

- stöd och vägledning i arbetssökandet
- olika jobbsökande aktiviteter
- studiebesök på arbetsplatser
- praktikplats som är anordnad av kommunen
- subventionerad anställning via kommunen.

AnnAtg = Andra åtgärder

Här rapporteras om ungdomen deltagit i åtgärder via kommunen vars primära innehåll eller syfte inte rymms i någon av de ovanstående kategorierna.

Notera att om en åtgärd som påbörjades innan 2025-01-01 avslutas under den aktuella perioden, får de gamla åtgärdskoderna användas. För exakta koder, se sida 10 i instruktionerna som gällde fram till och med 2024-12-31.

³ Om en ungdom börjar läsa en Studiemotiverande folkhögskolekurs (SMF) genom Arbetsförmedlingen rapporteras det som sysselsättning i block 2 med koden AnAkt (Åtgärd via annan aktör).

Datum för åtgärdens slut

Anger vilket datum åtgärden avslutades.

Anges med 8 siffror och bindestreck (ÅÅÅÅ-MM-DD). Endast datum inom den aktuella inrapporteringsperioden kan rapporteras.

För en åtgärd som inte längre är pågående ska Datum åtgärd slut alltid fyllas i.
Åtgärder med ifyllt startdatum men inget ifyllt slutdatum tolkas i data som pågående.

För en åtgärd som sker vid ett enstaka tillfälle anges samma start- och slutdatum.

Grund för att åtgärden slutar

Anges för åtgärder som inte längre är pågående och avser orsaken till att åtgärden upphört.

Anges med någon av nedan koder:

Gen = Åtgärden är genomförd

Koden används när åtgärden är slutförd.

Notera att om en åtgärd avbryts i förtid, antingen av ungdomen själv eller av kommunen, ska koden Gen inte användas.

EjDel = Individen vill eller kan inte längre delta i åtgärden

Koden används om ungdomen själv väljer att avbryta åtgärden i förtid eller om ungdomen slutar att komma till åtgärden innan åtgärden är genomförd. Koden kan också användas om en ungdom inte längre har möjligheter att delta i åtgärden.

EjErb = Kommunen erbjuder inte längre åtgärden

Anges om kommunen inte längre kan erbjuda, eller väljer att inte längre erbjuda, åtgärden innan ungdomen genomfört åtgärden.

AtgByt = Individen har bytt till annan åtgärd

Koden används om ungdomen byter till en åtgärd som inte längre kan rapporteras under samma åtgärdstyp som pågående åtgärd.

AvReg = Individen har avregistrerats innan åtgärden är genomförd

Koden används om åtgärden avslutas för att ungdomen slutar att vara omfattad innan åtgärden är genomförd. Ungdomen avregistreras då i Block 4 där också grund för avregistrering anges.

AnOrs = Annan orsak

Koden används om åtgärden upphör på grund av anledningar som inte passar in under någon av de övriga koderna.

Sysselsättning efter åtgärd

Notera att för perioder från 1 januari 2025 rapporteras inte sysselsättning efter avslutad åtgärd in som en separat variabel till Skolverket/SCB.

Om kommunen har kännedom om ungdomens sysselsättning rapporteras det på en ny rad under Block 2.

Block 4 – Aktivitetsansvaret har upphört

Detta block fylls i för ungdomar som inte längre omfattas av aktivitetsansvaret och därför avregistreras.

Endast ungdomar som vid något tillfälle har varit omfattade av aktivitetsansvaret ska avregistreras. Om kommunen upptäcker att en ungdom aldrig har varit omfattad av KAA ska ungdomen tas bort från inrapporteringen.

Om kommunen vid uppföljning upptäcker att en omfattad ungdom borde ha avregistrerats redan under föregående period⁴ kan ungdomen dock avregistreras på den aktuella periodens första datum och ingå i inrapporteringen till Skolverket för den aktuella perioden. Detta för att ungdomen inte ska försvinna ur Skolverkets statistik utan grund för avregistrering, se **Tabell 1**. En illustration av vilka ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret vid olika situationer ges av flödesschemat på [SCB:s inrapporteringssida](#).

Datum för avregistrering

Avser datum när individen inte längre omfattas av kommunernas aktivitetsansvar och avregistreras från registret.

Anges med 8 siffror och bindestreck (ÅÅÅÅ-MM-DD). Endast datum inom den aktuella inrapporteringsperioden kan rapporteras.

Grund för avregistrering

Grunden till att ungdomen inte längre är omfattad av kommunernas aktivitetsansvar och därför avregistreras.

Anges med någon av nedan koder:

20Ar = Ungdomen har fyllt 20 år

Datum för avregistrering motsvarar den dag ungdomen fyller 20 år.

StNat = Studier på nationellt program

Ungdomen påbörjar eller återupptar studier på nationellt program i gymnasieskola eller anpassad gymnasieskola

StInt = Studier på introduktionsprogram

⁴ Gäller endast ungdomar som varit registrerade och inrapporterade under föregående period.

Ungdomen påbörjar eller återupptar studier på introduktionsprogram i gymnasieskola

GyVux = Studier på gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning

Ungdomen påbörjar eller återupptar studier på gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning.

Notera att studier på grundläggande nivå inte är grund för avregistrering. Om en ungdom påbörjar eller återupptar sådana studier rapporteras det som sysselsättning i Block 2 eller som åtgärd i Block 3.

GyFhs = Studier på gymnasial nivå på folkhögskola

Ungdomen påbörjar eller återupptar studier på allmän linje på gymnasial nivå på folkhögskola.

Notera att studier på grundläggande nivå inte är grund för avregistrering. Om en ungdom påbörjar eller återupptar sådana studier rapporteras det som sysselsättning i Block 2 eller som åtgärd i Block 3.

Fullf = Ungdomen har fullföljt sin utbildning

Ungdomen har erhållit en gymnasieexamen eller motsvarande, till exempel:

- ungdomen har erhållit en gymnasieexamen genom prövning i gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning (Komvux)
- ungdomen har avlagt International Baccalaureate (IB) genom retake (omprov)

EjFbf = Ungdomen är inte längre folkbokförd i kommunen

Koden används för en ungdom som flyttat och inte längre är folkbokförd i kommunen.

Frågor och svar

Här har vi samlat svaren på några vanliga frågor om hur man ska bedöma olika fall vid inrapportering om aktivitetsansvaret.

Måste jag ha direktkontakt med ungdomen för att rapportera kännedom om sysselsättning?

Nej, kännedom om ungdomens sysselsättning kan också komma från annan källa. Exempelvis en gymnasieskola, vuxenutbildningen, ungdomens vårdnadshavare/målsman eller från ett register.

Uppgiften att informationen kommer från ungdomen själv eller från annan källa anges under Källa för kännedom i Block 2.

Hur registrerar jag en ungdom som gör värnplikten?

Värnplikt registreras som Andra studier (StAn) under Individens sysselsättning i Block 2.

Hur registrerar jag en ungdom som är omhändertagen av sjukvården, socialtjänsten eller kriminalvården?

Ungdomar som är omhändertagna av instanser inom socialtjänst, sjukvård eller kriminalvård, eller som är frihetsberövade kan rapporteras som i Åtgärd via annan aktör (AnAkt) under Individens sysselsättning i Block 2.

Dessa ungdomar har ofta inte möjlighet att delta i andra sysselsättningar eller i kommunens åtgärder. De är i stället delaktiga i eller föremål för andra samhälleliga åtgärder eller stödinsatser.

Hur gör jag om en omfattad ungdom inte finns på sin folkbokföringsadress?

Aktivitetsansvaret gäller för samtliga ungdomar som är folkbokförda i kommunen. Om ungdomen inte är anträffbar på sin folkbokföringsadress kan detta anges som Ej anträffbar med tillgängliga kontaktuppgifter (EjAntr) under Kommentar till saknad kännedom i Block 2.

Om det finns annan kännedom om ungdomens sysselsättning bör dock denna rapporteras under Datum för kännedom och Individens sysselsättning.

Kan man rapportera in både sysselsättning och åtgärd samtidigt?

En ungdom kan ha både en sysselsättning och en åtgärd samtidigt. Men en aktivitet kan bara vara antingen en sysselsättning eller en åtgärd. Om en ungdom inte har någon annan aktivitet än de åtgärder kommunen erbjuder innebär det att ungdomen inte har någon sysselsättning i den bemärkelse som rapporteras in i Block 2. Se mer nedan, under frågorna om vad sysselsättning respektive åtgärd innebär.

Vad ingår i begreppet Sysselsättning i inrapporteringen av uppgifter om kommunernas aktivitetsansvar?

I inrapporteringen av uppgifter om aktivitetsansvaret handlar den sysselsättning som rapporteras in i Block 2 om sådant som ungdomen gör i stället för att bedriva gymnasiala studier. Exempelvis arbeta, bedriva studier som inte är på gymnasial nivå, satsa på elitidrott, göra värnplikten eller vara föräldraledig. Fritids- eller hobbybetonad aktivitet rapporteras inte som sysselsättning. Att söka jobb eller utbildning rapporteras inte som sysselsättning. Däremot kan deltagande i arbetsmarknadsutbildning eller studiemotiverande folkhögskolekurs rapporteras som sysselsättning⁵.

Om ungdomen deltar i eller är föremål för insatser via andra myndigheter, som antingen förhindrar att ungdomen deltar i studier eller som sätts in för att ungdomen har svårigheter som innebär att studier för närvarande inte är möjliga, rapporteras det också som sysselsättning i Block 2. Det kan exempelvis handla om ungdomar som är omhändertagna av socialtjänst, sjukvård eller kriminalvård⁶.

En ungdom kan ha både en sysselsättning och en åtgärd samtidigt men **om en ungdom inte har någon annan aktivitet än de åtgärder kommunen erbjuder innebär det att ungdomen inte har någon sysselsättning i den bemärkelse som rapporteras in i Block 2.**

Det huvudsakliga syftet med kommunens åtgärder är att motivera ungdomen till att påbörja eller återta gymnasiala studier, eller hjälpa ungdomen att hitta annan sysselsättning, som exempelvis arbete. Därför är det viktigt att skilja mellan åtgärder och sysselsättningar i inrapporteringen. Att skilja mellan åtgärder och sysselsättningar i inrapporteringen bidrar också till att tydliggöra de insatser som kommunerna gör för de ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret.

Vad ingår i begreppet Åtgärd i inrapporteringen av uppgifter om kommunernas aktivitetsansvar?

I inrapporteringen om aktivitetsansvaret handlar det om stöd och insatser som kommunen erbjuder som ungdomarna kan delta i. Åtgärdernas syfte är, enligt Skolverkets allmänna råd, i första hand att motivera ungdomen att påbörja eller återuppta studier på gymnasial nivå men det kan också syfta till att hjälpa ungdomen att hitta en sysselsättning. Kommunernas arbete med att identifiera och kontakta de omfattade ungdomarna är däremot inte åtgärder i den här bemärkelsen.

De åtgärder som inrapporteras är den/de kommunala åtgärder som ungdomen deltagit i. Åtgärderna behöver däremot inte vara begränsade till insatser som erbjuds inom den förvaltning som organiserar arbetet med KAA utan det kan även vara andra kommunala verksamheter som omfattade ungdomar deltar i.

⁵ Rapporteras då under värdet AnAkt=I åtgärd via annan aktör

⁶ Rapporteras då under värdet AnAkt=I åtgärd via annan aktör

Kommunens aktivitetsansvar är ett ansvar för hela kommunen. Åtgärderna ska, enligt Skolverkets allmänna råd, vara individanpassade och om en lämplig åtgärd utförs i en annan kommunal verksamhet kan detta rapporteras som åtgärd i aktivitetsansvaret.

Till exempel:

- I en kommun där KAA drivs av utbildningsförvaltningen deltar en omfattad ungdom i aktiviteter på ett ”jobbtorg” som organiseras av kommunens arbetsmarknadsförvaltning. Det rapporteras som en åtgärd.
- I en kommun där KAA drivs av arbetsmarknadsförvaltningen får en omfattad ungdom hjälp och stöd av kommunens Studie- och yrkesvägledare som är anställd inom utbildningsförvaltningen. Det rapporteras som en åtgärd.

Det huvudsakliga syftet med kommunens åtgärder är att motivera ungdomen till att påbörja eller återta gymnasiala studier, eller hjälpa ungdomen att hitta annan sysselsättning, som exempelvis arbete. Därför är det viktigt att skilja mellan åtgärder och sysselsättningar i inrapporteringen. Att skilja mellan åtgärder och sysselsättningar i inrapporteringen bidrar också till att tydliggöra de insatser som kommunerna gör för de ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret.

Ska jag alltid avregistrera en ungdom från aktivitetsansvaret om jag får veta att denna har en gymnasieexamen eller studerar på gymnasial nivå?

Det beror dels på när ungdomen erhöll sin gymnasieexamen eller påbörjade sina gymnasiala studier, och om ungdomen registrerades i KAA under den aktuella perioden eller om ungdomen redan var registrerad vid start av perioden. Vi exemplifierar med en omfattad ungdom där kommunen får reda på att ungdomen har en gymnasieexamen (eller motsvarande). Se också **Tabell 1**, nedan.

1. Ungdomen har varit omfattad av aktivitetsansvaret under den aktuella inrapporteringsperioden och erhåller, under inrapporteringsperioden, en gymnasieexamen (eller motsvarande). Denna ungdom avregistreras från aktivitetsansvaret och inrapporteras som omfattad under perioden.
2. Kommunen upptäcker att en ungdom, som registrerades i KAA under den aktuella perioden, redan innan den aktuella inrapporteringsperiodens start hade en gymnasieexamen (eller motsvarande). Denna ungdom har inte varit omfattad av aktivitetsansvaret och ska inte ingå i de uppgifter som inrapporteras för perioden.
3. Kommunen upptäcker att en ungdom, som var registrerad och inrapporterad i KAA under föregående period, redan hade erhållit en gymnasieexamen (eller motsvarande) innan den aktuella inrapporteringsperiodens start, ungdomen avregistrerades dock inte i inrapporteringen för föregående period. Denna ungdom kan avregistreras på den aktuella periodens första datum och ingå i inrapporteringen för

perioden. Detta så att ungdomen inte ska försvinna ur statistiken utan att grund för avregistrering inrapporteras.⁷

Tabell 1. Matris över avregistrering respektive ej inrapportering av ungdomar som erhåller gymnasieexamen eller gymnasieplacering

	Förstagångs- eller nyregistrerad	Registrerad under föregående period
Erhöll gymnasieexamen / gymnasieplacering under aktuell period	Avregistreras	Avregistreras
Erhöll gymnasieexamen / gymnasieplacering innan start av aktuell period	Rapporteras inte	Avregistreras på periodens första datum

⁷ För mer detaljerad illustration, se flödesschemat på SCB:s inrapporteringssida.

Stöd i arbetet med kommunernas aktivitetsansvar

Stödmaterial för inrapporteringen av uppgifter om kommunernas aktivitetsansvar finns på [SCB:s inrapporteringssida](#). För frågor om inrapporteringen av uppgifter kontakta insamling.skola@scb.se

Statistiken om kommunernas aktivitetsansvar publiceras på [Skolverkets webbplats](#).

En beskrivning av kommunernas aktivitetsansvar finns i [Skolverkets allmänna råd](#). På Skolverkets webbplats finns även [stödmaterial](#) för arbetet med kommunernas aktivitetsansvar. Skolverket erbjuder också stöd för verksamhetsutvecklande och nätverkande, kontakta KAA@skolverket.se